

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio p[ro]pt[er] viato[rum] vtilitate[m].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

rio contēplāde ntitatis **F. XLVI**

em statim resurrexisset: nō se mortuū crederet. **T**ertia ē rō onīōis q̄ ad onīdēduz sez magnificētia sue p̄tatis q̄ euidentē p̄ h̄ onīdit q̄ si statim surrexisset Surrexit ergo tertia die z tribz diebz d̄r iacuisse in sepulchro: qd̄ h̄ Aug. accipiēdu ē synecdochice. Fuit em̄ dñs in sepulchro p̄ extremā partē pascētes p̄ quā tota die s̄ p̄terita cū sua nocte acapit: z p̄ totū sabbatū qd̄ in regz die cōplectit z noctē: z p̄ primā partē diei dñice sez per noctē sequēte sabbatū p̄ quā tota dies dñica ad quā p̄tinet intelligitur. Sūt ḡ synecdochice tres dies naturales q̄rū quibet h̄z suā noctē p̄cedēt. Tūc em̄ sic di. Aug. mutat̄ est ordo naturalis: dies em̄ p̄cedebat noctē: qz p̄mo creata est dies z subsequēta ē nox: s̄z deinceps creator tpm̄ fecit vt nox p̄cederet diē. **U**n̄ Aug. Sic p̄m̄ cōputabat dies p̄ h̄ois p̄ditū lapsus a luce ḡre in noctē culpe: ita nūc p̄ p̄ h̄ois reparatōne p̄ passionē z resurrectōz ch̄i a tenebz culpe in lucē ḡre merito p̄steri? p̄putat. Hec ille. Mutat̄ est igit̄ ordo tpm̄ p̄ mysteriū resurrectōis dñi ce: qz em̄ nocte a mortuis resurrexit: die vero sequēte eiusdē resurrectōis effectū d̄r scipulis onīdit. **I**ō yr di. Beda. Nox illa diei sequētis luci p̄iūgit. Hic autē cōmurationē voluit de? p̄figurare in legalibz cerimonijs vbi p̄cepit obfuantia sabbī z legalū fieri a vespa in vesperā. Si autē aliq̄s q̄rat de hora resurrectōis: b̄euf nūc dicit̄ mus cū alexādro de al. q̄ ipsa resurrectō fuit inter horā medie noctis z mane dñice. Et qz mediū denoiat ab extremis: iō dicit̄ cū: aliqui eam fuisse media nocte: alij qui vero mane. **C**ōster tñ dicit̄ omēs q̄ distulit resurrectōne suā p̄ xxxvj. horas yr in h̄ significet liberatio z victoria p̄fecta. Ille em̄ numerus ē ex senario in se ducto q̄ ē nūerus p̄fectus s̄z arithmetici: s̄z diuersi diuersimode incipiūt nūerū illū horaz qd̄ ab hora q̄ crucifixus est: aliq̄ ab hora q̄ sepultus est: aliq̄ autē ab hora q̄ mortuus est. z ite videtur cē p̄ueniētiō mod?

Tertio propter viatorum utilitatem que precipue triplex est. **P**rima est utilitas fructuose illustratōis. s̄ q̄ ad fidē dimitat̄ ch̄i q̄ p̄ rōnez cōfirmata ē z certificata: qz vt d̄r. h̄. **L**oz. vi.

Esti crucifixus ē i infirmitate n̄ra s̄z resurrexit nūc viues ex p̄tute dei. **E**t. j. **L**oz. xv. Si ch̄s nō resurre. inanis ē p̄di. n̄ra: inanis ē fides n̄ra. Et certe si n̄ resurrexisset p̄iis fides. **S**ecda ē utilitas p̄uofe ifo: n̄ra tōis totū vite: sic em̄ ch̄s mala sustinuit moriendo vt nos liberaret a malis ita ḡficatus est resurgendo: vt nos pmoueret ad bona. **R**o. iiij. Tradit̄ ē p̄ delicta nostra z resurrexit p̄ iustificatōem n̄ram: iuxta qd̄ d̄r. **R**ho. vj. Quō ch̄s resurre. a mor. p̄ ḡtiam p̄ris ita z nos in nouitate vite ambulem. Et sic ch̄s re. ex mor. ita nō mori. zc. ita z vos existimate mortuos qd̄ eē p̄cō: viuētes autē deo. **T**ertia ē utilitas ḡiose p̄solatiōis: vt vīz h̄i q̄ dolentes ch̄i passionē celebrarūt nūc etiam gaudētes rōne celebrēt. **U**n̄ h̄is diebus frequētat ecclā illū p̄sum. Hec di. quaz se. do. ex. z le. in ea. Hūc autē p̄limū p̄solari et in dño gaudere debem? dñicā resurrectōz celebrātes z h̄ p̄sertim p̄f tria. **P**rimo p̄f locunditatē venerāde exaltatiōis nature vīz h̄iane in christo sic gloriificate cui cōgaudere debem? sicut mēbra capitū. **I**n h̄ em̄ cōpleta est honorificatio n̄re humanitatis a deo assumpre. **S**ecdo p̄pter p̄tate sperande resurrectōis: qz em̄ videmus ch̄m q̄ ē caput n̄m resurrexisse: speramus z nos resurrecturos. **J**. **L**oz. xv. Si ch̄s p̄dicat̄ q̄ resurrexit a mortuis: q̄ modo qd̄ā dicunt in vobis q̄ resurrectio mortuoz nō est. Et **J**ob. xix. Scio scilicet per certitudinem fidei q̄ redemptor me? viuit: s̄z ch̄s a mortuis resurgēs: z iō in nouissimo die de terra surrectur? sum zc. **R**eposita ē hec mea spes i sinu meo. Et itaqz resurrectō ch̄i exēplar nostre resurrectōis future. **P**h̄l. iij. Reformabit̄ corpus hūilitat̄ nostre cōfiguratiōi corp̄ claritatis sue. **I**ō etiā **A**poē. j. **E**h̄s d̄dit̄ p̄mogenit? mortuoz. **E**t. j. **L**oz. xv. dicit̄ ap̄s. **E**h̄s resurrexit a mortuis p̄m̄ die dormiētū zc. **U**bi glo. qz p̄m̄ p̄e z dignitate. **L**oquēdo em̄ de resurrectōne p̄fecta q̄ est reparatio a morte in vitam p̄nitus imortalem z gloriosam christus est primus resurgentiū. **R**ho. vj. **E**h̄s resurrexit ex mortuis iam nō moritur. zc. **L**icet resurrectōe ip̄fecta qd̄ā an̄ ip̄m̄ resurrexerit ad vīrū. s̄. mortale z h̄ ad p̄m̄

Bermo de resur. dñi de my

strandū qñ in qdam resurrectioez chñi: q
aliq legunt suscitari p heliā z heliseū z et
p ipm chñm. De illis aut de qb loquitur
Mat. xxvij. di. q mltā corpa sc̄toꝝ q doꝝ
muerāt surrexerūt. varie loquūtur doctoꝝ
res. Nā Hiero. sup Barth. sentire videt
q surrexerit itez morturi. In sermōe p̄o
de assumptioe s̄ginis hoc sub dubio relin
q̄t. Remig⁹ p̄o ait: Indubitanē credere
debem⁹ vt q̄ resurgere dño a mortuis sur
reterūt ascēdēte illo ad celos. z ipsi p̄ter
ascenderūt. Et licz sustineri posset q̄ sur
reterit añ chñm itez morturi: Tñ mag⁹
p̄sonū est pietati q̄ post chñm surrexerint
nō iā ampl⁹ morturi. Tū qz moꝝ est pe
na pcti z illi erāt ab oi pctō vltimate p̄u
gati. Tū qz corpib⁹ eoz vnite s̄t aie s̄stifi
cate: et q̄ vnioe s̄z Aug. in epi. ad dioscoꝝ.
efficiunt corpa impassibiliaz glorioza. Re
surrectio aut eoz ponit ab euāgelista añ
resurrectioez chñi p̄ qdam anticipationē
Propterea ip̄e ait: Et exētes de monu
mentis post resurrectioez eius. s. chñi (vt
ait de Lra) venerūt in sanctā ciuitatez et
apparuerūt mltis. Nā et Amb. in sermo
ne de martyrib⁹ tpe pasce. videt sentire: q
singulis annis redeūte annua celebratae.
dñice resurrectiois aliq̄ de nouo resurgūt
Tertio gaudere debem⁹ in resurrectio
ne dñica p̄pter p̄formādoe vitz nos his q̄ tunc
erāt chñi discipuli qui visa dñi resurrectio
ne gauisi sunt: Joā. xx. Gauisi sunt disci
p̄la viso dño. Si aut vis notare ordinem
historie resurrectiois q̄ntum ad ea que in
euangelijs legunt factā ip̄a resurrectiois
die p̄sertim q̄ntum ad q̄nc apparitiones
quib⁹ amicos suos p̄solari dignatus est.
S̄p̄dicas: Marta magd. z maria iaco. z
salo. emerūt aromata vt Cr̄m. vnge iesum
Bar. vl. Et valde mane. a. añ solis ortuz;
more sunt: vna sabbatoꝝ. i. die dñica: ortu
iam sole. L. aliq̄ claritate apparēte fm Au
gust⁹ veniūt ad monumentū di. Quis re
uoluet nobis lapidē ab ostio monumenti:
Et cū appropinq̄ssent: viderūt reuolutuz
lapidem: Erat q̄ppe mag⁹ valde. Sed
scientes iudeoz odiū timuerūt: credētes
q̄ iudei eū tulissent z i loco vili posuissent.
Ideo reuerse cucurrerūt nūciare suis ar
dentiorib⁹ amatorib⁹ petro et ioāni dicen
tes: Tulerūt dñm de monumēto: et nesci
mus vbi posuerūt eum. Et tūc (sicut vici
Joā. xx) ioānes p̄currens citius petro p̄or
venit ad sepulcrū: z inclinās caput vidit
postea linteamina: nec intrauit. Petro p̄o
postea venit z intrauit et vidit zc. Deide
etiā ioānes intrauit z vidit et credidit do
m inū ablatū. Unde discipuli isti p̄ristati
abierūt. Postq̄ aut regressa est ad sepul
crum Magdalena et alie due sancte mul
eres intrauerūt: z videt (vt d̄t Barc⁹)
inuenē seden. in dex. coog. sto. can. z ob. q̄
dixit illis. Nolite expauescere: Iesum q̄ri
tis nazarenū cruci. sur. nō est hic. s. p̄sen
tia carnis Ecce locus vbi posuerūt eum.
Sed ite dicite disci. eius et pe. qz p̄ce. vos
in gali. zc. Quo audito experūt mulieres d̄
sepulero z q̄si recedere disponebant Sed
amozie iesu attraete itez introcētes vider
runt duos angelos stantes qui dicit eis:
Quid q̄ritis viuētem cū mortuis: Nō ē
hic: surrexit. Quo audito p̄ternate mēte
abierūt. Maria m̄ mag. feruētius amās
stabat ad monumentū foris plorās: vt p̄
Joā. xx. vbi habet quō sibi apparuit dñs
et dicit ei: Vade. et dic ad fratres meos:
Ascendo ad patrē meū zc. q. d. in primo ē
vt videant me ascendēte. Tūq̄ disparu
isset dñs: illa indicibili gaudio repleta m̄
datum p̄ficere p̄perauit. Et adhuc in sti
nere reperit duas socias nūc lento gradi
entes vestigio: nūc p̄o sedentes p̄ cordis
mesticia. Magdalena igit festino gressu
p̄perans leto vultu dixit eis: Eidi dñz zc.
Et tūc illis trib⁹ festinatib⁹ ire hierl̄m: oē
currit iesus: vt h̄t Bar. vl. di. illis. Auete
Ille aut accesserūt z tenuerūt pedes eius
et ait illis: Nolite timere. Ite nūciate fra
trib⁹ meis. zc. Vide dñi benignitatē qui
discipulos fratres vocat. Sis z tu discipu
pulus eius vt et frater fias z hereditas
socius. Venit ḡ magdalena cū alijs ma
rijs amūctans discipulis: qz vidi dñm: et
hec dixit mihi. Petro igit in loco qdam
secreto ceteris feruētius dñi resurrectioez
expectāti et oranti apparuit dominus: qd
ipse cū gaudio ceteris nūciauit. Quo au
dito aliq̄bus spes: alijs turbatio d̄ singu
laritate apparitōis facte petro: alijs d̄ide
rium videndi crescebat: fm Lbr̄y. Inter
viros p̄mo apparuit petro. Tum qz caput

sterio cōtepl. nēcitatis Fo. XLVII.

dim. Tū ne ppter negationē resparet. Tū ppter exemplū mīsericō. e ad pccōdes reuer- tentes ad eū. Dehinc apparuit duob; eū; tū; in emaus; vt ptz Lu. vl. z Bar. vl. Sero autē apparuit discipulis pgregatis (absente Thoma) et dixit eis Pax vobis Joā. xx. z Lu. vl. Sic ḡ ptz ordo qnq; ap- paritionū. Et dicitis igit ptz quō necessa- ria erat ch̄i resurrectio ppter viatorū vti- litatem.

Quarto ppter amplio-

rem brōz iocunditate. Primo q̄ ad an- gelos qui in humanitate ch̄i glōsam de- siderāt p̄ficere: vt dr. j. Pe. ij. Secōdo q̄ ad aīas q̄ mirabilē iocundantē vidētes in ch̄io hūanā naturā sic ineffabilē gl̄ia ad- ornata. Tertio q̄ ad corpa. Nā mirabi- liter iocūdabunt electi oculis corporeis vi- dentes ch̄i corpus sic glōse adornatum Jo. r. Siquē p me introierit saluabit; in- grediet. f. ad videndū gl̄iam q̄ erit in anīa deitatis iūcta. et egrediet. f. ad p̄tēplādū humanitatis meā glōsam: et pascua inue- niet. f. delectatiōes impensas vtrobiq;.

Quinto ppter grauio-

rē dānatorū penalitatē z diuine erga eos iusticie manifestatōre claritatē. Sicut enī oīa cedūt d̄is in augmētū gl̄ie: ita repro- bis in augmētū miserie. Aggrauat itaq; reproborū dānatio ppter ch̄i resurrectiōz. Primo q̄ ad demōes. Nā q̄ntuz putas affligunt demōes vidētes humanā nafaz sic in ch̄io gl̄ificatā ei; q̄a tradita. Unō spē dr Bar. vl. Data ē mibi oīs po. in ce. et in terra. f. in toto mōdo: q̄ in celo remūe rem brōs p gl̄iam: z viatores in terra gu- bernē p grām: et offensores apud inferos cruciē p iusticiā. Unō de demōib; p eū dr Esā. lxiij. Calcauit eos in ira mea.

Secōdo q̄ ad aīas dānatas q̄b; cōmīsit af- flictiō ex resurrectiōe ch̄i dū p̄siderāt q̄ p eaz liberatōe ch̄is tāta passus sic glōse triūphant quē tū vilit p̄p̄ferūt. Apoca- litiij. Cruciabunt igne z sulphure in p̄pe- ctu angeloz serōz z an̄ p̄spectū agni. f. in gl̄ia suscitati. Grauis p̄fecto est eis pena: q̄ se vidēt sic miserabilē puatos societate ch̄i sic glōse triumphantis. Tertio q̄ ad corpa: q̄ grauis ē eis afflictio vidēte corpa ch̄i glōsuz corporeis oculi: quē ad-

modū videbūt cū ad iudiciū vēter. Apo. j. Videbit eū oīs oclis z q̄ eū pupugerit. f. criminatū offendēt. Hec itaq; dicta s̄b d̄ice resurrectiōis necessitate

Secūda est mysteriū adm̄. f. de lo- cūditatē. Nā sicut ch̄i passio ama- ra fuit: ita z resurrectio iocūda: vñ totū eccl̄asticū offm̄ nūc gaudū redolet z singularē leticie p̄fert amenitatē ppter vi- ctōriā: gl̄iam: z magnificentiā d̄ni resurgētis. Est autē nobis p̄siderāda p̄cipue q̄ntu- plex iocūditas circa d̄ni resurrectiōes.

Prima est iocūditas ipsi d̄ni resurgētis

Secūda est eccl̄ie expectātis.

Tertia est eccl̄ie militātis.

Quarta est eccl̄ie triumphantis

Quinta est m̄ri dei p̄tēplantis

Prima est iocūditas

ipsi ch̄i resurgētis. Noua q̄ppe fuit z spe- cialis iocūditas in aīa d̄ni dū suū corp; si- bi vidit reunitū. Ad qd̄ plen; p̄tēplandū Notādū q̄ in ipō ch̄io resurgēte tres fue- rūt actus mirabiles. Primus est actus gaudiose reallūptiōis: q̄ facta est reallū- ptio ei; qd̄ fuerat separatū. Pro q̄ notādūz s̄m Franc. de may. z Alex. z Tho. z Bo- nauē. z Rich. q̄ in ch̄i morte facte fuerūt tres separatōes. Prima fuit aīe a corpore q̄ Barth. xxvij. Iesus d̄s voce magna emisit sp̄m. Secūda deitatis ab hūanita- te: q̄ ch̄is nō fuit hō in triduo: iō negatū ē eius hūanitas: z sic nō fuit deitati p̄iun- cta: h̄ pres ei; ab aīa separe sp̄ remāse- rint deitati vnite. Et de hac separatōe expo- nit ab aliq̄b; clamasse: De; me; de; me; vt qd̄ me dereliquisti: Bar. xxvij. moze. p̄- phetico: p̄teritū. p̄ fūto accipiēdo. Tercia fuit separatō sanguis a corpore q̄ vltimo effusus fuit ex vulnere laterali: de q̄ vt h̄z Jo. xij. exiuit p̄tinuo sanguis et aq̄. In resurrectiōe ḡ facte sunt tres oppositē vn- ones. Prima fuit sanguis cū corpore. q̄ aīa nō habz viuificare corpus nisi mediāte sā- guine q̄ etiā ad naturā corpis hūani p̄tē- ner. Secūda fuit aīe cū corpore. et Tercia d̄- raris cū humanitate resultantē ex aīa et corpore: quia post resurrectiōez fuit vere ho- mo sicut antea fuerat. Unō in p̄sona hūa- nitatis ch̄i itez assumpte loquit; p̄pheta David ad diuinitatē di. Exurrexi et ad-

BB